Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (apellatsioonikoda)

19. juuni 2015 *

Apellatsioonkaebus — Avalik teenistus — Ametnikud — Avaliku Teenistuse Kohtu erapooletus — Kohtuniku taandamise taotlus — Teenistusse ennistamine — Teenistuse huvid — Palgaastme ja ametikoha vastavuse reegel — Personalieeskirjade artikli 7 lõige 1 — Distsiplinaarmenetlus — Kaitseõigus

Kohtuasjas T-88/13 P,

mille ese on apellatsioonkaebus Euroopa Liidu Avaliku Teenistuse Kohtu (kolmas koda) 5. detsembri 2012. aasta otsuse peale kohtuasjas Z *vs.* Euroopa Kohus (F-88/09 ja F-48/10, EKL AT, EU:F:2012:171) selle kohtuotsuse tühistamise nõudes,

Z, elukoht Luxembourg (Luksemburg), esindaja: advokaat F. Rollinger,

hageja,

teine menetlusosaline

Euroopa Liidu Kohus, esindaja: A. Placco,

kostja Üldkohtus

ÜLDKOHUS (apellatsioonikoda),

koosseisus: president M. Jaeger, kohtunikud H. Kanninen (ettekandja) ja D. Gratsias,

kohtusekretär: E. Coulon,

on teinud järgmise

otsuse [1]

1 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja I lisa artikli 9 alusel esitatud apellatsioonkaebuses palub hageja tühistada Euroopa Liidu Avaliku Teenistuse Kohtu (kolmas koda) 5. detsembri 2012. aasta otsuse Z *vs.* Euroopa Kohus (F-88/09 ja F-48/10, EKL AT, EU:F:2012:171; edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus"), millega jäeti rahuldamata tema hagi, mille ese oli nõue tühistada Euroopa Liidu Kohtu otsused, millega vastavalt 18. detsembril 2008 määrati ta teisele ametikohale ja 10. juulil 2009 määrati talle distsiplinaarkaristusena kirjalik hoiatus.

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

1 — Esitatud on üksnes käesoleva kohtuotsuse punktid, mille avaldamist peab Üldkohus otstarbekaks.

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

2 Vaidluse aluseks olevad asjaolud on vaidlustatud kohtuotsuse punktide 23-66 kohaselt järgmised:

„23 Hageja võeti alates 1. septembrist 2005 teenistusse katseajal oleva ametnikuna ja määrati alates sellest kuupäevast kuni 31. detsembrini 2008 Euroopa Kohtu kirjaliku tõlke peadirektoraadi ühte tõlkeosakonda juristi-lingvisti ametikohale. Ta nimetati alaliselt ametisse alates 1. juunist 2006.

24 Detsembris 2005 võeti X teenistusse samasse tõlkeosakonda ja hagejaga samasse töörühma juristi-lingvisti ametikohale lepingulise abiteenistujana. X on abielus W-ga, kes pärastpoole nimetati Euroopa Kohtu kohtusekretäri abiks.

25 Hagejale tehti ülesandeks osa X-i tehtud tõlgete toimetamine. Hageja märgib, et seda tehes pani ta peagi tähele, et X-i tõlked on kehva kvaliteediga ning et too ei järgi juhiseid ega tähtaegu.

26 Hageja väidab, et tema ja mitu kolleegi, sealhulgas töörühma juht andsid osakonnajuhatajale Y korduvalt teada X-i väidetavast ebakompetentsusest. Hageja märgib, et osakonnajuhataja eiras järjepidevalt X-i töö kohta tehtud kriitikat, mis tulenes tema väitel osakonnajuhataja ja X-i kauaaegsetest sõprussuhetest. Lisaks halvenes hageja väitel tema ametialane olukord osakonnas pärast seda, kui ta oli osakonnajuhatajale kurtnud X-i töö puudulikku kvaliteeti. Euroopa Kohus vaidleb omalt poolt sellisele asjaolude versioonile vastu ega nõustu muu hulgas X-i sooduskohtlemist ning hageja ülemuste tegevusetust puudutavate väidetega.

27 Aprillis 2006 toimus sündmus, mille käigus hageja sai oma väitel kinnitust sellele, et osakonnas X-i soositakse. Nimelt oli hageja tuvastanud, et X-i tehtud tõlge ei ole täielik ja palunud viimati nimetatul see lõpule viia, misjärel esitas X sekretariaadile uue dokumendi, millel oli märge „töö lõpetatud”, samas kui osakonnasiseste eeskirjade kohaselt oleks ta pidanud selle esitama hagejale uuesti toimetamiseks. Seepeale teavitas hageja sellest juhtumist Y-t ning nõudis, et X-i suhtes võetaks võetaks otsustavaid meetmeid, millest Y keeldus.

28 Hageja kaebas seejärel direktorile, kelle haldusalas tema osakond on, oma osakonnajuhataja „sobimatu ja vaenuliku” suhtumise peale.

29 Euroopa Kohus märgib, et direktor selgitas 10. detsembril 2006 toimunud kohtumisel hagejale X-i teenistusse võtmise põhjusi. Hageja väidab, et sel kohtumisel direktor möönis, et X-il on raskusi osakonna teiste liikmetega suhtlemisel ja et minevikus oli ta kahel korral ebaõnnestunult osalenud Euroopa Personalivaliku Ameti (EPSO) poolt Euroopa Kohtu juristi- lingvisti ametikohtadele korraldatud avatud konkurssidel. Euroopa Kohus ei nõustu sellega, et hageja poolt Euroopa Kohtu endisele direktorile omistatud väited vastaksid tõele.

30 Hageja leidis 14. mail 2007 X-i tõlgitud Euroopa Kohtu otsuses tõlkevead. Ta teatas sellest osakonnajuhataja Y-le.

31 Hageja kohtus 2007. aasta 25. mail 2006. aasta hindamise raames kirjaliku tõlke peadirektoraadi peadirektoriga, kes tegutses apellatsioonihindaja ülesannetes. Hageja teavitas teada raskustest, mis tal olid tekkinud seetõttu, et osakonnajuhtaja Y soosib ühte tema töörühma liiget, kuid ei nimetanud siiski X-i nime. Hageja väitel oli peadirektor ehtsalt nördinud ja pakkus välja siseauditi korraldamise, et kindlaks määrata, kas hageja viidatud isikut koheldi juristi-lingvisti ametikohale kandideerimisel soodsamalt. Hageja märgib, et pärast seda, kui peadirektor sai teada, et tegemist on X-ga, kes on abielus Euroopa Kohtu kohtusekretäri abiga, soovitas ta tal vahetada peadirektoraati. Euroopa Kohus ei nõustu sellega, et hageja poolt peadirektorile omistatud väited vastaksid tõele.

32 Hageja kinnitab, et ta teavitas 23. novembri 2007. aasta e-kirjas, 2007. aasta hindamise raames esitatud teates ja lõpuks 11. novembril 2008 Euroopa Kohtu kohtusekretärile saadetud e-kirjas oma ülemusi sellest, et tema osakonnajuhataja soosib X-i.

33 Vahepeal, 10. juulil 2008 oli osakonnajuhataja Y otsustanud viia hageja üle osakonna teise töörühma, põhjendades seda sellega, et hagejal olid oma töörühma juhiga konfliktsed suhted. Hageja väitel võis selles põhjuses kahelda, kuna esiteks oli kõnealune töörühma juht parasjagu siirdumas tööle Euroopa Liidu Nõukogusse ja teiseks ei osanud viimatinimetatu ise arvata, miks tema suhteid hagejaga võidi pidada konfliktseks, kuni ta ise uuris seda osakonnajuhatajalt. Sellegipoolest ei esitanud hageja kaebust töörühma vahetamise otsuse peale.

34 Hageja pöördus 2008. aasta septembri alguses [Euroopa Kohtu kohtusekretäri 20. novembri 2006. aasta teatisega inimväärikuse austamise kohta] määratud nõustaja poole, kes tegeleb psühholoogilise ahistamise küsimustega.

35 Hagejale pakuti 2008. aasta novembris, et dokumendid, millega ta töötab, liiguksid elektrooniliselt, mitte füüsiliselt.

36 Hageja, kes tundis, et osakonnajuhataja psühholoogiline ahistamine on ta viimase piirini viinud, saatis 9. detsembril 2008 kõigile oma osakonna liikmetele e-kirja, milles ta tõi esile järgmist:

„Kallid kolleegid, ka mina ei jätka homme enam koos teiega ning see on kaua kaalutud otsus, mis vajab siiski mõningaid selgitusi nende jaoks, kes ei ole asjaga kursis, selleks et keegi ei tunneks ennast häirituna.

Nimelt, nagu enamik teist võib aimata, on osakonnajuhataja suhtumine minusse muutunud erakordselt vaenulikuks ja mõnikord isegi ebaviisakaks, ning sedasi (tema suhtumise kohta) väljendudes olen ma üles näidanud palju taktitunnet, ja see on toimunud sellest ajast peale, kui juhtisin tähelepanu asjaolule, et osakonnajuhataja võimetus teha vahet sotsiaalsetel ja tööalastel suhetel on väga halvasti mõjutanud osakonna toimimist ja nende toimetajate töötingimusi, kes on sunnitud tööalaselt kokku puutuma osakonnajuhataja kauaaegse tuttavaga, kellega on meie osakonnas peaaegu kahe aasta vältel sõlmitud ajutise teenistuja lepinguid.

Ma ei ole ainus, keda see olukord häirib, kuid olen ilmselt ainus, kes on julgenud selgelt välja öelda, mis ma sellest arvan ja muu hulgas seda, et tegemist on austuse puudumisega teiste meie osakonnas töötavate inimeste vastu, kuna tuttavate sooduskohtlemine toimub kahjuks teiste arvel, nende arvel, kes on siia tulnud EPSO konkursi alusel või tänu nende endi teadmistele ja pädevusele, ilma et neil oleks Euroopa Kohtus kellegagi sõbra-, perekondlikke või muid suhteid.

On ütlematagi selge, et kättemaks oli ja on ränk ning see on mõjutanud minu töötingimusi. Ma leian siiski, et sellised väärtused nagu ausus, sündsus ja väärikus on olulisemad kui pool edutamispunkti. Ükski positsioon ei õigusta teiste vääralt või ülbelt kohtlemist, pealegi puhtalt isiklikel põhjustel, mida te kõik, kes te teate meie osakonnas 2005. aasta detsembrist kuni 2007. aasta juunini kestnud olukorda, võite ise hinnata.

Neile, kes on mulle korduvalt öelnud, et me ei saa midagi teha omavahel seotud isikute vastu ja et siin ei muutu miski, võin teatada hea uudise, et juba praegu on paljugi muutunud ja peagi muutub veelgi enam. Parim kinnitus selle kohta on, et nüüd on meie osakonda võetud EPSO konkursi võitjaid või neid, kelle suhtes ei ole vähimatki kahtlust, et nad on teenistusse võetud nende enda väärtuste tõttu, mitte näiteks selle alusel, keda ja kui kaua nad tunnevad.

Ja neile, kellel miski ei riku söögiisu, soovin „head isu”!

[…]

P.S. Ma olen väga tänulik teile kõigile, kes te hääletasite [personalikomitee] valimistel minu poolt (peaaegu 350 häält on hea tulemus) ning e-kirjade ja muude toetusavalduste eest. Lõppude lõpuks on see konstruktiivne kogemus, et nii suur hulk inimesi leiab samuti, et paljud asjad peavad muutuma mitte üksnes meie osakonnas, vaid ka [i]nstitutsioonis. Nüüdsest on selleks avanenud palju paremad võimalused."

37 Samal päeval uuele osakonnajuhatajale saadetud e-kirjaga, mille koopia oli adresseeritud kirjaliku tõlke peadirektoraadi peadirektorile, taotles hageja kohtumist seoses tema vastu suunatud psühholoogilise ahistamisega.

38 Hageja saatis 10. detsembril 2008 oma osakonnajuhatajale, Y-le ja kõigile osakonnaliikmetele veel ühe e-kirja [...], mille sisu on järgmine:

„Tere

Teie ülemused on juba pikka aega asjaga täiesti kursis ja [peadirektor] oli arvamusel, et ühe teie tuttavaga sõlmitud lepingu küsimuses tuleb läbi viia kohtu siseaudit. Praegu selgitatakse välja, miks seda auditit ei ole mõistliku aja jooksul läbi viidud ja kes sellise hooletuse eest vastutab.

Minu vastu suunatud ähvardused ei saa muuta tõsiasju ja [uus osakonnajuhataja] on juba varem otsustanud pühendada kogu selleks vajamineva aja, et uurida teie ebasobivat käitumist tööülesannete täitmisel, kuna varasem direktor [...] ei pööranud sellele probleemile pikka aega tähelepanu ja nüüd tundub, et see hakkab muutuma."

1. Peadirektori 18. detsembri 2008. aasta otsus üleviimise kohta

39 Kõigile hageja osakonna liikmetele 9. ja 10. detsembril 2008 kahe e-kirja saatmisele järgnes kõigepealt ametisse nimetava asutuse ülesannetes tegutseva Euroopa Kohtu kohtusekretäri 18. detsembri 2008. aasta otsus, millega ta viis hageja üle teisele ametikohale ning millega hageja määrati [Euroopa Liidu] ametnike personalieeskirjade artikli 7 lõike 1 alusel raamatukogu direktoraadi teenistusse alates 1. jaanuarist 2009 […]. Euroopa Kohtu personali ja rahanduse peadirektor märkis otsusest teatavas märgukirjas, et otsus oli „tingitud vajadusest tagada [teie] osakonna nõuetekohane toimimine, mis oli häiritud teie ülemuste vastu suunatud tõsiseid süüdistusi sisaldavate e-kirjade tõttu, mis te saatsite kõigile osakonna kolleegidele 9. ja 10. detsembril 2008".

40 Hageja esitas 2. aprillil 2009 [Euroopa Liidu] ametnike personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse, milles ta taotles 18. detsembri 2008. aasta otsuse tühistamist ja mittevaralise kahju hüvitamist 30 000 euro ulatuses. […]

42 Kaebuste lahendamise komitee 30. juuni 2009. aasta otsusega, mis tehti hagejale teatavaks 13. juulil 2009, jäeti 2. aprilli 2009. aasta kaebus rahuldamata.

2. Kohtusekretäri 10. juuli 2009. aasta otsus distsiplinaarkaristuse määramise kohta

43 Teine 9. ja 10. detsembri 2008. aasta e-kirjade saatmise tagajärg oli see, et kirjaliku tõlke peadirektoraat edastas 19. detsembril 2008 ametisse nimetava asutuse ülesannetes tegutsevale Euroopa Kohtu kohtusekretärile teatise, milles ta taotles hageja suhtes distsiplinaarmenetluse alustamist (edaspidi „toimikusse lisatud teatis") […].

44 Euroopa Kohtu kohtusekretär edastas 12. jaanuari 2009. aasta märgukirjaga hagejale toimikusse lisatud teatise, millele oli lisatud 9. ja 10. detsembri 2008. aasta kahe e-kirja tõlge prantsuse keelde ja kutse [Euroopa Liidu] ametnike personalieeskirjade IX lisa artikli 3 kohasele

ärakuulamisele. Ärakuulamine toimus 28. jaanuaril 2009 ja selle juures viibis Euroopa Kohtu personali ja rahanduse direktoraadi personali ja personalihalduse direktor, kelle ülesanne oli protokolli koostamine. Ärakuulamise käigus soovis hageja lisada oma esimestele märkustele pärast protokolli koostamist täiendavaid kirjalikke märkusi, mida tal ka võimaldati.

45 Hageja sai 3. veebruaril 2009 kätte 28. jaanuari 2009. aasta kuulamisel koostatud protokolli kavandi ja ta edastas 9. veebruaril 2009 ametisse nimetavale asutusele oma esimesed märkused selle kavandi kohta.

46 Hageja esitas 27. veebruaril 2009 täiendavad märkused, milles ta tõi esile, et tema suhtes algatatud menetlus ei ole olnud nõuetekohane.

47 Hageja sai 12. märtsil 2009 allkirjastamiseks ärakuulamisel koostatud protokolli lõpliku versiooni. Ta saatis tagasi allkirjastamata dokumendi, väites et selles ei ole kajastatud kõiki tema esitatud märkusi.

48 Euroopa Kohtu kohtusekretär teavitas 1. aprilli 2009. aasta märgukirjas hagejat sellest, et arvestades asjaolu, et 9. ja 10. detsembril 2008 e-kirjade saatmine oli vale, on ta otsustanud alustada [Euroopa Liidu ametnike] personalieeskirjade IX lisa artikli 11 alusel distsiplinaarmenetlust, milles võib ilma nõukoguga konsulteerimata määrata distsiplinaarkaristusena kirjaliku hoiatuse või noomituse. Lisaks täpsustas ta, et enne, kui võetakse seisukoht nii hageja käitumise kui ka võimaliku määratava distsiplinaarkaristuse suhtes, viiakse läbi teine kuulamine vastavalt kõnealusele artiklile 11.

49 Euroopa Kohtu kohtusekretär kuulas hageja teist korda ära 8. mail 2009 […]. […]

54 Euroopa Kohtu kohtusekretär ametisse nimetava asutusena otsustas 10. juulil 2009 määrata hagejale distsiplinaarkaristusena kirjaliku hoiatuse, kuna ta oli [Euroopa Liidu] ametnike personalieeskirjade artiklit 12 rikkudes kahjustanud oma ametikoha väärikust sellega, et ta edastas kõigile [oma osakonna] liikmetele 9. ja 10. detsembril 2008 asjaomased e-kirjad (edaspidi „10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristus"). […]

59 Hageja esitas 10. novembri 2009. aasta kirjaga [Euroopa Liidu] ametnike personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse peale kaebuse […]. […]

61 Hageja kutsuti 22. jaanuari 2010. aasta […] kirjaga 9. veebruaril 2010 kaebuste lahendamise komiteesse ärakuulamisele. […]

65 Hageja märkis 19. veebruaril 2010 [kaebuste lahendamise komiteele] saadetud kirjas, et tema arvates ei ole kaebuste lahendamise komitee pädev tema kaebust arutama.

66 Kaebuste lahendamise komitee 10. märtsi 2010. aasta otsusega, mis tehti hagejale teatavaks 15. märtsil 2010, jättis komitee rahuldamata hageja kaebuse 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse peale."

Esimese astme menetlus [...]

5 Hageja esitas hagiavalduse, mis saabus Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse 22. juunil 2010 ja mis registreeriti numbriga F-48/10 (edaspidi „hagi F-48/10") ning milles ta palus esiteks tühistada ametisse nimetava asutuse 10. juuli 2009. aasta otsus, millega hagejale määrati distsiplinaarkaristus kirjaliku hoiatuse vormis (edaspidi „10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristus") ning tühistada vajalikul määral otsus, millega selle distsiplinaarkaristuse peale esitatud kaebus jäeti rahuldamata; teiseks palus ta mõista Euroopa Kohtult mittevaralise kahju hüvitamiseks välja 50 000 euro suurune summa.

6 Euroopa Kohus palus oma vastuses muu hulgas jätta hagi F-48/10 rahuldamata.

[...]

11 Hageja esitas 25. jaanuari 2012. aasta kohtuistungi alguses eritaotluse ettekandja-kohtuniku taandamiseks, kes oli pärast eespool punktis 7 nimetatud kirja nimetatud Avaliku Teenistuse Kohtu presidendiks ja kolmanda koja ehk selle kohtukooseisu esimeheks, kellele käesolev kohtuasi määrati, põhjendades seda tema väitel puuduva sõltumatuse, aususe ja erapooletusega. Selles taotluses oli ettekandja-kohtuniku erapoolikust puudutavate väidete hulgas ette heidetud seda, et Avaliku Teenistuse Kohtu presidendina jätkab ta osalemist Avaliku Teenistuse Kohtu kaebuste lahendamise komitees, mis käib „samamoodi [selle kohtu] liikmete kohta, kes on nõustunud asjaomase komitee liikmeks olema, sest nende erapooletus on selles osas objektiivselt ohus".

12 Pärast seda, kui hageja oli kohtuistungi alguses esitanud kohtuniku taandamise taotluse, otsustas Üldkohus menetluse peatada.

13 Avaliku Teenistuse Kohtu kantselei 6. veebruari 2012. aasta kirjaga edastati kohtuniku taandamise taotlus Euroopa Kohtule seisukohtade esitamiseks ning Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse 17. veebruaril 2012 saabunud kirjas märkis Euroopa Kohus, et ta ei esita seisukohti ja jätab asja asjaomase kohtu otsustada. Avaliku Teenistuse Kohtu teise koja esimees lükkas 29. märtsi 2012. aasta põhjendatud otsusega kohtuniku taandamise taotluse tagasi nii ettekandja-kohtuniku kui ka nende kahe kohtuniku osas, kes kuuluvad Avaliku Teenistuse Kohtu kaebuste lahendamise komiteesse.

14 Kohtukantselei 4. aprilli 2012. aasta kirjaga kutsuti pooli uuesti osalema 10. mai 2012. aasta kohtuistungil.

15 Avaliku Teenistuse Kohus (kolmas koda) tegi 5. detsembril 2012 kohtuotsuse, mis vaidlustati.

[...]

Vaidlustatud kohtuotsus [...]

Hagi F-48/10

28 Hageja esitas oma tühistamisnõuete toetuseks kuus väidet, millest esimene käsitleb kaebuste lahendamise komitee pädevuse puudumist ja Euroopa Kohtu 4. mai 2004. aasta otsuse, mis reguleerib Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade kohaselt ametisse nimetava asutuse volituste kasutamist ja lepinguid sõlmima volitatud isikule muude teenistujate teenistustingimusi (edaspidi „4. mai 2004. aasta otsus"), artikli 4 õigusvastasust; teine distsiplinaarmenetluses menetluseeskirjade rikkumist tulenevalt sellest, et rikutud on kaitseõigust ja võistlevuse põhimõtet ning personalieeskirjade IX lisa artikleid 1–3; kolmas väide käsitleb personalieeskirjade artikli 12 ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (EIÕK) artikli 10 rikkumist ning ilmset hindamisviga; neljas ametisse nimetava asutuse juhi huvide konflikti, Euroopa Kohtu põhikirja artiklite 2 ja 10, personalieeskirjade artikli 11a, Euroopa hea halduse tava eeskirja artikli 8 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 ning objektiivsuse, erapooletuse ja sõltumatuse üldpõhimõtete rikkumist; viies väide puudutab kaitseõiguste ja menetlusliku võrdsuse põhimõtete rikkumist ja kuues väide käsitleb võimu ja menetluse kuritarvitamist ning hoolsuskohustuse ja hea halduse põhimõtete rikkumist.

29 Avaliku Teenistuse Kohus jättis kohtuotsusega, mis on vaidlustatud, hagi tervikuna rahuldamata.

[...]

Menetlus Üldkohtus ja poolte nõuded

32 Hageja esitas käesoleva apellatsioonkaebuse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 14. veebruaril 2013.

33 Üldkohtu kantseleisse 26. veebruaril 2013 saabunud kirjas esitas hageja anonüümsustaotluse, mille apellatsioonikoja esimees rahuldas 6. märtsi 2013. aasta otsusega.

34 Euroopa Kohus esitas 19. septembril 2013 vastuse apellatsioonkaebusele. Kirjalik menetlus lõpetati 2. detsembril 2013.

35 Üldkohus (apellatsioonikoda) leidis ettekandja-kohtuniku ettekande alusel, et ühe kuu jooksul alates kirjaliku menetluse lõpetamisest teatamisest ei olnud pooled esitanud taotlust kohtuistungi määramiseks, ja otsustas kodukorra artikli 146 alusel teha otsuse ilma suulise menetluseta.

36 Hageja palub Üldkohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

— rahuldada tema poolt esimeses kohtuastmes kohtuasjades F-88/09 ja F-48/10 esitatud nõuded;

— mõista tema kohtukulud esimeses astmes ja apellatsioonimenetluses välja Euroopa Kohtult.

37 Euroopa Kohus palub Üldkohtul:

— jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

Apellatsioonkaebus

38 Apellant esitab apellatsioonkaebuse toetuseks üksteist väidet. Esimese väite kohaselt ei olnud Avaliku Teenistuse Kohtu kolmas koda erapooletu. Teise väite kohaselt on rikutud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, kuna piirati personalieeskirjade artikli 7 lõike 1 kohast Avaliku Teenistuse Kohtu kontrolli teenistuse huvidega seotud tingimuse täitmise üle. Kolmanda väite kohaselt ei olnud Avaliku Teenistuse Kohtu teise koja esimees pädev tegema otsust 25. jaanuari 2012. aasta kohtuniku taandamise taotluse kohta. Neljanda väite kohaselt on rikutud õigust õiglasele kohtumenetlusele seetõttu, et Avaliku Teenistuse Kohtu kodukord ei näe ette võimalust esitada hagi kohtuniku taandamise taotluse tagasilükkamise peale. Viienda väite kohaselt on esiteks rikutud kohustust selgitada välja üleviimise ja 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse määramise otsuse põhjenduste tegelik sisu ja teiseks moonutatud faktilisi asjaolusid. Kuuenda väite kohaselt on rikutud õigusnormi seeläbi, et Avaliku Teenistuse Kohus leidis, et üleviimise otsus oli vastu võetud üksnes teenistuse huvides personalieeskirjade artikli 7 lõike 1 tähenduses. Seitsmenda väite kohaselt on rikutud õigusnormi sellega, et Avaliku Teenistuse Kohus eksis, leides et ametisse nimetav asutus järgis palgaastme ja ametikoha vastavuse reeglit. Kaheksas väide käsitleb kaitseõiguse ja õiguse olla ärakuulatud rikkumist. Üheksanda väite kohaselt rikkus Avaliku Teenistuse Kohus õigusnormi, kuna tunnistas ekslikult vastuvõetamatuks üleviimise otsuse kogu personalile levitamisest tekkinud kahju hüvitamise nõude. Kümnenda väite kohaselt on Avaliku Teenistuse Kohus rikkunud õigusnormi leides esiteks, et kaebuste lahendamise komiteel, kes jättis rahuldamata kaebuse 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse peale, oli pädevus selle üle otsustada, ja teiseks on õigusnormi rikutud sellega, et ei tehtud otsust 4. mai 2004. aasta otsuse artikli 4 õigusvastasust käsitleva väite suhtes. Üheteistkümnenda väite kohaselt on Avaliku Teenistuse Kohus rikkunud õigusnormi esiteks seetõttu, et otsustas ekslikult, et ametisse nimetav asutus järgis personalieeskirjade IX lisa artikleid 1–3, ja teiseks on rikutud kaitseõigusi ja võistlevuse põhimõtet.

[...]

Väited hagi F-48/10 kohta

Kümnes väide, mille kohaselt on Avaliku Teenistuse Kohus rikkunud õigusnormi esiteks otsustades, et kaebuste lahendamise komiteel, kes jättis rahuldamata kaebuse 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse peale, oli pädevus selle üle otsustada ja teiseks on õigusnormi rikutud sellega, et ei tehtud otsust 4. mai 2004. aasta otsuse artikli 4 õigusvastasust käsitleva väite suhtes

138 Hageja vaidleb vastu vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 226–228, milles Avaliku Teenistuse Kohus lükkas tulemusetuse tõttu tagasi väite kaebuste lahendamise komitee pädevuse puudumise kohta, kuna otsus jätta rahuldamata kaebus 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse peale on kinnitav akt, millel ei ole iseseisvat sisu, ja seetõttu ei saa selle tühistamine mõjutada 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse õiguspärasust. Hageja väitel ei saa Avaliku Teenistuse Kohtu põhjendused tugineda ebapädeva organi otsusel jätta kaebus rahuldamata.

139 Euroopa Kohus vaidleb hageja argumentidele vastu.

140 Esimeses kohtuastmes nõudis hageja 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse tühistamist ja vajaduse korral 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse peale esitatud kaebuse rahuldamata jätmise otsuse tühistamist (vaidlustatud kohtuotsus, punkt 69).

141 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt igasugune kaebuse tingimusteta rahuldamata jätmine, olgu see siis otsene või kaudne, üksnes kinnitab toimingu või tegevusetuse õiguspärasust, mida kaebuse esitaja vaidlustab, ning seda ei saa eraldiseisvalt omakorda vaidlustada, mistõttu iseseisva sisuta otsuse suhtes esitatud nõudeid tuleb käsitleda nii, nagu need oleks esitatud algse otsuse suhtes (kohtumäärus 16.6.1988, Progoulis *vs.* komisjon, 371/87, EKL, EU:C:1988:317, punkt 17 ja kohtuotsus 2.3.2004, Di Marzio *vs.* komisjon, T-14/03, EKL AT, EU:T:2004:59, punkt 54). Kaebuse rahuldamata jätmise otsus on kinnitav õigusakt, millel puudub iseseisev sisu, kui selles ei hinnata uuesti kaebuse esitaja olukorda lähtuvalt uutest õiguslikest või faktilistest asjaoludest (kohtuotsused 21.7.2011, Adjemian jt *vs.* komisjon, T-325/09 P, EKL, EU:T:2011:506, punkt 32, ja 21.5.2014, Mocová *vs.* komisjon, T-347/12 P, EKL (väljavõtted) EU:T:2014:268, punkt 34).

142 Eespool punktis 141 esitatud kohtupraktika alusel leidis Avaliku Teenistuse Kohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 227, et administratsioon ei hinnanud uuesti hageja olukorda lähtuvalt uutest õiguslikest või faktilistest asjaoludest, mistõttu kaebuse rahuldamata jätmise otsuse puhul on tegemist puhtalt 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse kinnitamisega. Ta sedastas, et kaebuse rahuldamata jätmise otsuse tühistamine ei oleks saanud mõjutada 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse õiguspärasust, mistõttu väide kaebuste lahendamise komitee pädevuse puudumise kohta tuleb tulemusetuse tõttu tagasi lükata.

143 Sellegipoolest tuleb meenutada, et hageja vaidlustas esimeses kohtuastmes esitatud väitega, mis käsitles kaebuste lahendamise komitee pädevuse puudumist, selle komitee kooseisu, kes jättis rahuldamata tema kaebuse 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse peale. See väide käsitles seega küsimust, kas hageja kaebuse läbivaatamine toimus nõuetekohases menetluses ja see oleks võinud päädida teistsuguse otsusega kui 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristus. Niisiis oli hagejal tegelik ja eraldiseisev huvi nõuda kaebuse rahuldamata jätmise otsuse tühistamist, mitte üksnes 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse tühistamist.

144 Nimelt, kui kohaldataks eespool punktis 141 viidatud kohtupraktikat ega arvestataks sellega, et käsitletav väide puudutab kaebuse läbivaatamise haldusmenetlust ennast, mitte kaebuse esemeks olnud esialgset õigusakti, siis välistataks kõik kohtueelse menetluse vaidlustamise võimalused, mistõttu kaebuse esitaja jääks ilma võimalusest kasutada menetlust, mille eesmärk on võimaldada ja soodustada

ametnike ja administratsiooni vahel tekkinud erimeelsuse lahendamist kompromissiga ning kohustada asutust, millest ametnik sõltub, oma otsus ametniku võimalike vastuväidete korral uuesti läbi vaatama, tehes seda kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega (vt selle kohta kohtuotsus Mocová *vs*. komisjon, punkt 141 eespool, EU:T:2014:268, punkt 38).

145 Selles osas ei saa pidada põhjendatuks Euroopa Kohtu argumenti, mille kohaselt hagejal puudub huvi nõuda kaebuse rahuldamata jätmise otsuse tühistamist pärast seda, kui ta on esialgse õigusakti peale esitanud tühistamishagi, kuna isegi kui kaebuse läbivaatamise menetlus ei olnud nõuetekohane, oleks tarbetu, et administratsioon teeb kaebuse kohta uue otsuse, kuna hageja on taotlenud kohtus esialgse õigusakti enda tühistamist. Vastupidi Euroopa Kohtu seisukohale tuleb hageja huvi selles suhtes, et kaebus vaadatakse läbi nõuetekohases menetluses ja seega, et kaebuse rahuldamata jätmise otsus tühistatakse, kui menetlus oli nõuetevastane, hinnata eraldi, mitte seoses kaebusega, mis oli esitatud esialgse õigusakti peale, mis oli asjaomase kaebuse ese. Kui asi oleks teisti, siis ei saaks huvitatud isik kunagi vaidlustada kaebuse läbivaatamise menetluses tehtud vigu, mis aga takistasid huvitatud isikul lasta administratsiooni otsust uuesti hinnata nõuetekohases kohtueelses menetluses; see oleks alati nii, kui esialgne õigusakt, mille peale kaebus esitati, on kohtulikult edasi kaevatud.

146 Sellest tuleneb, et kui pidada silmas käsitletava väite eset, mis on seotud kaebemenetlusega, siis peab hageja saama nõuda liidu kohtult kaebuse rahuldamata jätmise otsuse õiguspärasuse kontrollimist, mitte üksnes 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse otsuse õiguspärasuse kontrollimist.

147 Seega tuleb asuda seisukohale, et lükates tagasi väite kaebuste lahendamise komitee pädevuse puudumise kohta, rikkus Avaliku Teenistuse Kohus õigusnormi.

148 Järelikult tuleb kümnenda väitega nõustuda.

[...]

162 Eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb apellatsioonkaebus osaliselt rahuldada ja tühistada vaidlustatud kohtuotsus eespool punktides 140–147 tuvastatud õigusnormi rikkumise osas.

Esimeses kohtuastmes esitatud hagi

163 Euroopa Kohtu põhikirja I lisa artikli 13 lõikes 1 on ette nähtud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud, tühistab Üldkohus Avaliku Teenistuse Kohtu otsuse ning teeb antud küsimuses ise otsuse. Üldkohus suunab aga asja kohtuotsuse tegemiseks tagasi Avaliku Teenistuse Kohtusse, kui Üldkohtul ei ole võimalik otsust teha.

164 Üldkohtul on käesolevas asjas olemas vajalik teave, et teha otsus esimeses kohtuastmes esitatud hagi suhtes.

165 Arvestades asjaolu, et apellatsioonkaebus rahuldati üksnes osaliselt ja vaidlustatud kohtuotsus tühistati üksnes eespool punktides 140–147 tuvastatud õigusnormi rikkumise osas, tuleb sedastada, et muud Avaliku Teenistuse Kohtu hinnangud, mis ei ole seotud selle eksimusega, on muutunud lõplikuks. Seega peab Üldkohus üksnes hindama väidet, mille hageja esitas kohtuasjas F-48/10 seoses kaebuste lahendamise komitee pädevuse puudumisega ja 4. mai 2004. aasta otsuse artikli 4 õigusvastasusega.

166 Avaliku Teenistuse Kohtus väitis hageja, et kaebuste lahendamise komitee, kelle ülesanne oli hinnata 10. juuli 2009. aasta distsiplinaarkaristuse peale esitatud kaebust ja kes koosnes ühest Euroopa Kohtu kohtunikust ja kahest kohtujuristist, ei olnud moodustatud nõuetekohaselt. Hageja toob selles osas esiteks esile, et Euroopa Kohtu põhikirja artikkel 4 sätestab, et „kohtunikud ei või pidada poliitilist ega haldusametikohta”. Teiseks viitab ta Euroopa Kohtu põhikirja artiklile 12, mille kohaselt Euroopa Kohtu juurde määratud ametnikud ja muud teenistujad „alluvad kohtusekretärile presidendi järelevalve

all", mistõttu üksnes kohtusekretär ja Euroopa Kohtu president võivad tegutseda ametisse nimetava asutuse ülesannetes. Kolmandaks väidab ta, et 4. mai 2004. aasta otsuse artikkel 4, mis näeb ette, et „personalieeskirjadega ametisse nimetavale asutusele antud volitusi täidab kaebuste suhtes tehtavate otsuse osas kaebuste lahendamise komitee", on kaebuste suhtes tehtud otsuse osas vastuolus personalieeskirjade artikli 2 lõikega 1 – mis näeb ette, et iga institutsioon määrab kindlaks, kes kasutab kõnealuste personalieeskirjade kohaselt ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule antud volitusi – koosmõjus Euroopa Kohtu põhikirja artiklitega 4 ja 12. Lisaks väidab hageja, et Euroopa Kohtu põhikiri ei anna kohtusekretärile ega Euroopa Kohtu presidendile volitust anda üle neile pandud ametisse nimetava asutuse ülesandeid.

167 Kõigepealt olgu märgitud, et hageja piirdub Euroopa Kohtu põhikirja artikli 4 esimese lõigu sisu meenutamisega, mille sõnastuse kohaselt „[k]ohtunikud ei või pidada poliitilist ega haldusametikohta" ja kinnitusega, et kui välja arvata Euroopa Kohtu president, siis ei või teised kohtunikud ega kohtujuristid täita mitte ühtegi haldusülesannet ja muu hulgas ametisse nimetava asutuse ülesandeid kaebuste lahendamise komitees. Seda argumenti ei kinnita ükski konkreetne õiguslik argumentatsioon. Samas märkis Euroopa Kohus Avaliku Teenistuse Kohtus, et kõnealuse sätte eesmärk on tagada kohtunike sõltumatus nii nende ülesannete täitmise ajal kui ka pärast seda muu hulgas nii liikmesriikide kui ka teiste liidu institutsioonide suhtes. Euroopa Kohtu põhikirja artikli 4 muud lõigud järgivad samuti kohtunike sõltumatuse eesmärki. Hageja ei saa siiski tõlgendada Euroopa Kohtu põhikirja artikli 4 esimest lõiku nii, et see välistab institutsioonisiseste haldusülesannete täitmise. Nagu Euroopa Kohus Avaliku Teenistuse Kohtule esitatud dokumentides õigesti märkis, ei kahjusta see, et kohtunikud täidavad institutsioonisiseseid haldusülesandeid, nende sõltumatust, ja see võimaldab tagada institutsiooni haldusautonoomia.

168 Lisaks piirdub hageja väitega, et silmas pidades Euroopa Kohtu põhikirja artiklit 12, mille kohaselt Euroopa Kohtu juurde määratud ametnikud ja muud teenistujad „alluvad kohtusekretärile presidendi järelevalve all", võivad üksnes kohtusekretär ja Euroopa Kohtu president tegutseda ametisse nimetava asutuse ülesannetes. Hageja ei ole suutnud tõendada ka seda, et tema poolt välja pakutud Euroopa Kohtu põhikirja artikli 12 tõlgendus, mille kohaselt võib ametisse nimetava asutuse ülesandeid täita üksnes Euroopa Kohtu kohtusekretär ja president, on kooskõlas personalieeskirjade artikli 2 lõikega 1, mis näeb ette, et iga institutsioon määrab kindlaks, kes kasutab kõnealuste personalieeskirjade kohaselt ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule antud volitusi. Hageja piirdub nimelt kinnitusega, et personalieeskirjade artikli 2 lõiget 1 ei või Euroopa Kohtu puhul tõlgendada koostoimes Euroopa Kohtu põhikirja artiklitega 4 ja 12.

169 Neist kaalutlustest lähtudes ei saa hageja ilma muudele tõenditele osutamata põhjendatult väita, et 4. mai 2004. aasta otsuse artikkel 4, mis näeb ette, et ametisse nimetavale asutusele antud volitusi täidab kaebuste suhtes tehtavate otsuse osas kaebuste lahendamise komitee, on vastuolus personalieeskirjade artikli 2 lõikega 1 koosmõjus Euroopa Kohtu põhikirja artiklitega 4 ja 12.

170 Sellest tulenevalt tuleb kõnealuses osas tagasi lükata esimeses kohtuastmes esitatud väide, mille hageja esitas kohtuasjas F 48/10 ja mille kohaselt puudub kaebuste lahendamise komiteel pädevus ning 4. mai 2004. aasta otsuse artikkel 4 on õigusvastane. Järelikult tuleb hagi F-48/10 selles osas rahuldamata jätta.

[...]

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (apellatsioonikoda)

otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Liidu Avaliku Teenistuse Kohtu otsus (kolmas koda) Z *vs.* Euroopa Kohus (F-88/09 ja F-48/10, EKL AT, EU:F:2012:171) osas, milles Avaliku Teenistuse Kohus lükkas tulemusetuse tõttu tagasi väite kaebuste lahendamise komitee pädevuse puudumise ja Euroopa Liidu Kohtu 4. mai 2004. aasta otsuse (mis reguleerib Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade kohaselt ametisse nimetava asutuse volituste kasutamist ja lepinguid sõlmima volitatud isikule muude teenistujate teenistustingimusi) artikli 4 õigusvastasuse kohta.**

2. **Jätta apellatsioonkaebus ülejäänud osas rahuldamata.**

3. **Jätta kohtuasjas F-48/10 esitatud hagi rahuldamata osas, milles see põhineb väitel, mis käsitleb kaebuste lahendamise komitee pädevuse puudumist ja Euroopa Liidu Kohtu 4. mai 2004. aasta otsuse (mis reguleerib Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade kohaselt ametisse nimetava asutuse volituste kasutamist ja lepinguid sõlmima volitatud isikule muude teenistujate teenistustingimusi) artikli 4 õigusvastasust.**

4. **Mõista Z-lt välja kolm neljandikku Euroopa Liidu Kohtu poolt käesolevas menetluses kantud kohtukuludest ja jätta tema kohtukuludest kolm neljandikku tema enda kanda ning jätta üks kolmandik Euroopa Liidu Kohtu kohtukuludest tema enda kanda ja mõista temalt välja üks kolmandik Z kohtukuludest.**

Jaeger Kanninen Gratsias

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 19. juunil 2015 Luxembourgis.

Allkirjad